

X. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

Inspections by the Voivodeship Inspectorate of Environmental Protection in Szczecin

Podstawy prawne

W latach 2012-2013 w dalszym ciągu obowiązywały niektóre wynegocjowane okresy przejściowe dla Polski w obszarze „Środowisko”, wynikające z procesu integracji. Zostały one określone w *Traktacie o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej* (Dz. U. z 2004 r., nr 90, poz. 864), a wcześniej we *Wspólnym Stanowisku Unii Europejskiej* (dokument z dnia 24 października 2001 roku CONF-PL-95/01). W stanowisku tym uzgodniono przesunięcie niektórych obowiązków Polski jako kraju członkowskiego w obszarze „Środowisko” (okresy przejściowe na dostosowanie polskich przepisów do prawa europejskiego), zawartych w następujących dyrektywach Unii Europejskiej:

- w sprawie ścieków komunalnych (91/271/EWG) do 2015 roku,
- w sprawie składowisk (1999/31/WE) do 2012 roku,
- w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń (96/61/WE) do 2010 roku.

Poszczególne dyrektywy Wspólnoty Europejskiej, które zostały zaimplementowane do prawa polskiego, wyszczególnione zostały w *Raporcie o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2011*, wydanym w 2012 roku.

Najważniejszymi aktami prawnymi, będącymi podstawą zakresu działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, do których zaimplementowano dyrektywy Unii Europejskiej, są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 poz. 1232 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku – *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.),
- ustawa z 14 grudnia 2012 roku o *odpadach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.).

Ustawy – *Prawo ochrony środowiska, o odpadach i Prawo wodne* są najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia związane z przestrzeganiem prawa w obszarze ochrony środowiska, ale oczywiście nie jedynymi. Łącznie odniesienie do spraw związanych z ochroną środowiska w Polsce obejmuje kilkadziesiąt ustaw i aktów wykonawczych.

Zadania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska określone w ustawie z dnia 20 lipca 1991 roku o *Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2013 r. poz. 686 z późn. zm.) uwzględniały wszystkie nowe obowiązki, przy zachowaniu poprzednio jej przypisanych i w latach 2012-2013 obejmowały następujące zadania:

- kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym użytkowaniu zasobów przyrody,
- kontrola przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji,
- kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
- udział w przekazywaniu do użytku obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko,
- kontrola eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem,
- podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska,
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontrolnymi, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz organami administracji państwowej i rządowej, samorządu terytorialnego i obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi i opiekunami społecznymi,

- inicjowanie działań tworzących warunki zapobiegania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków i przywracania środowiska do właściwego stanu,
- kontrola przestrzegania przepisów o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej,
- nadzór i kontrola w zakresie postępowania z substancjami kontrolowanymi oraz z produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje,
- kontrola przestrzegania przepisów i uzyskanych na ich podstawie zezwoleń, z wyłączeniem kontroli laboratoryjnej, w zakresie postępowania z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi,
- kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku, podlegających ocenie zgodności w zakresie spełniania przez nie zasadniczych lub innych wymagań dotyczących ochrony środowiska, określonych w przepisach odrębnych,
- weryfikacja rocznych raportów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 roku *o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych* (Dz. U. Nr 122, poz. 695),
- wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 roku *o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów* (Dz. U. Nr 124, poz. 859),
- kontrola przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz. U. Nr 180, poz. 1495), z wyjątkiem przepisów art. 41 pkt 2 i 3,
- kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach, z wyjątkiem przestrzegania przez sprzedawców detalicznych i sprzedawców hurtowych przepisów art. 8, art. 9, art. 10 ust. 1, art. 11, art. 31 ust. 3, art. 48-50, art. 53 oraz art. 54 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 roku *o bateriach i akumulatorach* (Dz. U. Nr 79, poz. 666, z późn. zm.),
- kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.),
- wykonywanie zadań związanych ze zbieraniem danych do Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń oraz prowadzeniem Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (PRTR),
- wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2008 roku *o odpadach wydobywczych* (Dz. U. Nr 138, poz. 865),
- wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 25 lutego 2011 roku *o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* (Dz. U. Nr 63, poz. 322 oraz z 2012 r. poz. 908),
- wykonywanie zadań dotyczących Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku *w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE* (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.).

Cele kontroli w latach 2012-2013

W latach 2012-2013 organy Inspekcji realizowały zadania kontrolne określone w ustawie *o Inspekcji Ochrony Środowiska* oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOS” ustalonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) jako kierującego realizacją zadań Inspekcji. Ogólne kierunki stanowią katalog priorytetowych zadań podejmowanych przez organy Inspekcji w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, to jest usuwania lub ograniczania głównych problemów ekologicznych charakterystycznych dla obszaru całego kraju oraz praktycznego zastosowania nowych instrumentów

prawnych, wynikających z implementacji ustawodawstwa i administracyjnych procedur Unii Europejskiej.

Zgodnie z *Wytycznymi do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2012 roku*, zatwierdzonymi przez GIOŚ, oraz *Poradnikiem dla inspektorów w zakresie planowania kontroli*, roczny plan kontroli WIOŚ w Szczecinie przekazywany jest do zatwierdzenia Wojewodzie Zachodniopomorskiemu. Plan obejmuje poszczególne zakłady przewidziane do kontroli w danym roku. Zakładom zgromadzonym w Rejestrze Zakładów przypisane zostały tak zwane kategorie ryzyka, od kategorii I do kategorii V. Kategorią I objęto zakłady, które z różnych względów muszą być kontrolowane każdego roku (na przykład zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej). Zakłady kategorii II to zakłady, które są sprawdzane co drugi rok (na przykład instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego). Zakłady kategorii III są kontrolowane co 3 lata lub rzadziej, natomiast zakłady kategorii IV podlegają kontroli co 4 lata. Dla zakładów kategorii V nie przyjmuje się określonej częstotliwości kontroli i zakłady tego typu nie są uwzględniane w planach kontroli. Mogą one natomiast być kontrolowane w trybie pozaplanowym (na przykład interwencje, kontrole na wniosek innego organu). Cele kontroli na 2012 rok, które zostały zapisane w Informatycznym Systemie Wspomagania Kontroli (ISWK), przedstawiono w tabeli X.1.

Tabela X.1. Zestawienie zadań kontrolnych przyjętych do realizacji w ramach planu kontroli na 2012 rok (źródło: GIOŚ)

Table X.1. Inspection tasks under a control plan in 2012 (source: GIOŚ)

Nr celu	Grupa celów kontroli	Cel operacyjny
1.	I. Ogólnokrajowe cele kontroli i zadania stałe	Poprawa stanu środowiska oraz zwiększenie ochrony zdrowia ludzi przed skutkami oddziaływania zakładów przemysłowych pod kątem ograniczania istotnych źródeł emisji w strefach przekroczenia, a zwłaszcza PM10 i B(a)P.
2.		Poprawa przestrzegania przepisów prawa w obszarze gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania występowania tzw. „szarej strefy”.
3.		Sprawdzenie realizacji przez gminy zadań dotyczących zamykania składowisk odpadów komunalnych, zgodnie z wytycznymi określonymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014.
4.		Sprawdzenie realizacji przez gminy zadań dot. organizacji systemu gospodarowania odpadami i nadzoru gospodarowania odpadami oraz ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji, przekazywanych do składowania.
5.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska dot. punktowych źródeł zanieczyszczeń komunalnych z uwagi na stwierdzoną eutrofizację w jednolitych częściach wód, w których ww. punktowe źródła są zlokalizowane.
6.		Sprawdzenie wiarygodności danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
7.		Sprawdzenie zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
8.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych.
9.		Zapewnienie spełniania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących fermy norek, zgodnie z §2 ust.1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
10.		Sprawdzenie prawidłowości realizacji przemieszczania odpadów do krajowych instalacji posiadających zezwolenia wstępne dla przywozu odpadów z listy bursztynowej.

Nr celu	Grupa celów kontroli	Cel operacyjny
21.	II. Wojewódzkie cele kontroli	Sprawdzenie przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki odpadami.
22.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
23.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (WEEE) oraz w zakresie postępowania z bateriami i akumulatorami.
24.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1013/2006 w sprawie <i>przemieszczania odpadów</i> , w tym ocena towarów pod kątem spełniania definicji odpadu.
25.		Ocena spełniania zasadniczych lub innych wymagań dotyczących kontroli wyrobów wprowadzanych do obrotu.
26.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu.
27.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza.
28.		Ocena przestrzegania wymagań ochrony środowiska dotyczących ochrony wód.
29.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów ustawy <i>o nawozach i nawożeniu</i> , przez gospodarstwa rolne prowadzące chów lub hodowlę zwierząt oraz stosujących nawozy na gruntach rolnych.
30.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie magazynowania i dystrybucji paliw płynnych.
31.		Nadzór nad likwidacją zanieczyszczeń środowiska, w tym „bomb ekologicznych”.
32.		Sprawdzenie przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów ochrony środowiska dla zakładów dużego ryzyka i zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz innych potencjalnych sprawców PA.
33.		Sprawdzenie realizacji zadań ujętych w KPGO 2014 - likwidacja mogiłników.
34.		Ocena stanu bezpieczeństwa w zakładach dokonujących transportu substancji i mieszanin niebezpiecznych w zakresie ochrony środowiska.
35.		Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi (REACH i CLP).
36.		Analiza wyników badań automonitoringowych emisji i imisji zanieczyszczeń w środowisku, hałasu emitowanego do środowiska, poboru wody (cel będzie realizowany poprzez kontrole inne niż typowe oparte na analizie dokumentów).
37.		Sprawdzenie realizacji harmonogramów stanowiących podstawę do odroczenia kar pieniężnych.
38.		Sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska przez podmioty z kategorii ryzyka III i IV, nieujęte w innych celach.

Cele kontroli na 2013 rok, które zostały zapisane w ISWK, przedstawiono w tabeli X.2.

Tabela X.2. Zestawienie zadań kontrolnych przyjętych do realizacji w ramach planu kontroli na 2013 rok (źródło: GIOŚ)

Table X.2. Inspection tasks under a control plan in 2013 (source: GIOŚ)

Lp.	Cel kontrolny
Cele ogólnokrajowe	
1.	Nadzór nad wypełnianiem wymogów ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymienionych w Traktacie Akcesyjnym.
2.	Sprawdzenie realizacji przez gminy zadań dotyczących zamykania składowisk odpadów komunalnych, zgodnie z wytycznymi określonymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014.
3.	Sprawdzenie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony powietrza przez prowadzących instalacje energetycznego spalania paliw określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 roku w sprawie standardów emisyjnych.
4.	Poprawa jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
5.	Sprawdzenie zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
6.	Kontrola podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi pod kątem sprawdzenia przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych.
7.	Sprawdzenie przestrzegania przepisów przez podmioty używające czynników chłodniczych oraz dokonujące obrotu nimi pod kątem zastępowania SZWO (Substancje Zubażające Ozonosferę) czynnikami z grupy F-gazów (fluorowane gazy cieplarniane).
8.	Ocena przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach przez podmioty prowadzące działalność w zakresie wytwarzania, zbierania i przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
9.	Ocena wypełniania wymogów w zakresie postępowania z odpadami w tym z odpadami niebezpiecznymi.
10.	Eliminowanie nielegalnej działalności w zakresie recyklingu pojazdów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
11.	Sprawdzenie prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów z listy zielonej, w szczególności klasyfikacji przemieszczanych odpadów.
12.	Sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania instalacji przetwarzających i magazynujących odpady, do których są lub mają być przywożone, w szczególności odpady niebezpieczne z krajów spoza UE.
Cele wojewódzkie	
13.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki odpadami.
14.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
15.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (WEEE).
16.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1013/2006 w sprawie przemieszczania odpadów, w tym ocena pod kątem spełniania definicji odpadu, z wyłączeniem odpadów z listy zielonej.
17.	Ocena spełniania zasadniczych lub innych wymagań dotyczących wyrobów wprowadzanych do obrotu.
18.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu.
19.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza, z wyłączeniem instalacji energetycznego spalania paliw.
20.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu, przez gospodarstwa rolne prowadzące chów lub hodowlę zwierząt oraz stosujących nawozy na gruntach rolnych i ograniczanie nieprawidłowości w tym zakresie.
21.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie magazynowania i dystrybucji paliw płynnych.
22.	Kontrole realizacji zadań w ramach programu „Likwidacja bomb ekologicznych”, w tym sprawdzanie realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 pod nazwą "Likwidacja magazynów i mogiłników środków chemicznych ochrony roślin".
23.	Sprawdzanie przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów ochrony środowiska dla zakładów dużego ryzyka i zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz innych potencjalnych sprawców poważnych awarii.
24.	Ocena stanu bezpieczeństwa w zakresie ochrony środowiska, w zakładach dokonujących transportu substancji i mieszanin niebezpiecznych.
25.	Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi (REACH i CLP).

Lp.	Cel kontrolny
26.	Analiza wyników badań automonitoringowych emisji i imisji zanieczyszczeń w środowisku, hałasu emitowanego do środowiska, poboru wody. Cel będzie realizowany poprzez kontrole inne niż typowe oparte na analizie dokumentów.
27.	Sprawdzanie inwestycji stanowiących podstawę do odroczenia kar pieniężnych, w zakresie zgodności realizacji z harmonogramem.
28.	Sprawdzanie przestrzegania przepisów ochrony środowiska przez podmioty z kategorii ryzyka III i IV, nieujęte w innych celach.

Realizacja zadań kontrolnych w latach 2012-2013

W latach 2012-2013 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ) przeprowadził ogółem 1808 kontroli (886 w 2012 roku i 922 w 2013 roku). Przeprowadzono 700 planowych kontroli zakładów z wyjazdem w teren (329 w 2012 roku i 371 w 2013 roku), 383 pozaplanowe kontrole zakładów z wyjazdem w teren (203 w 2012 roku i 180 w 2013 roku), 100 kontroli transportów, towarów lub odpadów (31 w 2012 roku i 69 w 2013 roku) oraz 582 kontrole na podstawie dokumentów (306 w 2012 roku i 276 w 2013 roku). Kontroli, podczas których stwierdzono naruszenia, było łącznie 636 (320 w 2012 roku i 316 w 2013 roku). Działania pokontrolne podejmowane przez WIOŚ w Szczecinie w latach 2012-2013 przedstawiono w tabeli X.3.

Tabela X.3. Podsumowanie działań kontrolnych przeprowadzonych przez WIOŚ w Szczecinie w latach 2012-2013 (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Table X.3. Inspection summary carried out by WIOŚ in Szczecin in 2012-2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

Rodzaj działania	2012 rok	2013 rok
Zarządzenia pokontrolne	186	148
Decyzje o wstrzymaniu użytkowania instalacji	1	1
Decyzje wyznaczające termin usunięcia naruszenia	10	3
Decyzje wyrażające zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności	0	0
Decyzje wydane w związku z wystąpieniem awarii	1	0
Postanowienia	6	18
Opinie i zaświadczenia	694	609
Udzielenie informacji na podstawie przepisów o dostępie do informacji publicznej	9	7
Mandaty (łącznie na kwotę 52 200 zł)	91 na kwotę 29 200 zł	66 na kwotę 23 000 zł
Pouczenia	298	212
Skierowanie wniosków do organów administracji rządowej	36	40
Skierowanie wniosków do administracji samorządowej	143	158
Decyzje o karze bieżącej	9	5
Decyzje o karze łącznej (łącznie na kwotę 2 797 765,50 zł)	48	61
Odroczenie kar (łącznie na kwotę 1 285 387,- zł)	5	3
Decyzje o kosztach kontroli (łącznie na kwotę 6343,69 zł)	4	0
Decyzje rozliczające karę w związku z realizacją inwestycji (na kwotę 236 189,26 zł)	3	2

Ogólna ocena przestrzegania wymagań ochrony środowiska na podstawie kontroli przeprowadzonych w latach 2012-2013

W okresie 2012-2013 przyczyny nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska w znacznej mierze pokrywają się z przyczynami stwierdzonymi w latach ubiegłych. Jako główną przyczynę stwierdzanych przez WIOŚ w Szczecinie naruszeń przez kontrolowane podmioty przepisów prawa i obowiązków zawartych w decyzjach administracyjnych, można wymienić niestabilne prawo dotyczące ochrony środowiska oraz zawilość obowiązujących przepisów prawa, powodujące występowanie wątpliwości interpretacyjnych lub nawet niewłaściwe stosowanie przepisów. Ponadto naruszania przepisów ochrony środowiska wynikały również ze złej kondycji finansowej zakładów, co uniemożliwiało stosowanie nowych technologii i urządzeń chroniących środowisko.

Świadome naruszanie wymogów środowiska przejawiało się między innymi w obszarze nielegalnego przetwarzania odpadów poza instalacjami do tego typu działań uprawnionymi. Wiele problemów podmiotom korzystającym ze środowiska sprawiają obowiązki sprawozdawcze i ewidencyjne, a także uzyskiwanie wymaganych decyzji regulujących stan formalno-prawny prowadzonej działalności gospodarczej.

Kontrole interwencyjne

Rok 2012

Łącznie w 2012 roku WIOŚ w Szczecinie rozpatrzył 295 skarg i wniosków o podjęcie interwencji (o 23% mniej niż w 2011 roku). We własnym zakresie załatwiono 217 spraw (o 24% mniej niż w 2011 roku). Wnioski zostały załatwione pozytywnie, poza jednym przypadkiem, w którym wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia (zgłaszający nie podał wymaganych we wniosku informacji, pomimo dwukrotnego, prawidłowego wezwania do jego uzupełnienia). W wyniku zgłoszeń wykonano 107 kontroli interwencyjnych (o 1% mniej niż w 2011 roku), w rezultacie których wydano 45 zarządzeń pokontrolnych (o 25% mniej niż w 2011 roku). Liczba wymierzonych grzywien w drodze mandatu karnego pozostała na tym samym poziomie jak w 2011 roku i wyniosła 29. W 78 przypadkach Zachodniopomorski WIOŚ był organem niewłaściwym, dlatego przekazano sprawy do załatwienia odpowiednim organom, zgodnie z ich kompetencjami.

W ramach podejmowanych działań przez WIOŚ w Szczecinie, w związku ze zgłaszanymi wnioskami i skargami, podjęto następujące działania:

– kontrole interwencyjne z ustalonym podmiotem	99
– kontrole interwencyjne bez ustalonego podmiotu	17
– mandaty karne	30
– wydanie zarządzeń pokontrolnych	45
– sporządzenie wniosków do organów ścigania	3
– sporządzenie wniosków do sądów rejonowych, wydział karny	0
– wnioski do innych organów (kontrole z ustalonym podmiotem)	54
– wnioski do innych organów (kontrole bez ustalonego podmiotu)	4
– wydanie decyzji o karach pieniężnych	3

Rok 2013

Łącznie w 2013 roku WIOŚ w Szczecinie rozpatrzył 308 skarg i wniosków o podjęcie interwencji (o 4% więcej niż w 2012 roku). We własnym zakresie załatwiono 235 spraw (o 8% więcej niż w 2012 roku). Wszystkie wnioski zostały załatwione pozytywnie. W wyniku zgłoszeń wykonano 125 kontroli interwencyjnych (o 16% więcej niż w 2012 roku), w rezultacie których wydano 35 zarządzeń pokontrolnych (o 22% mniej niż w 2012 roku). Liczba wymierzonych grzywien w drodze mandatu karnego wyniosła 25 (w 2012 roku – 29). W 73 przypadkach Zachodniopomorski WIOŚ był organem niewłaściwym, dlatego przekazano sprawy do załatwienia odpowiednim organom, zgodnie z ich kompetencjami.

W ramach podejmowanych działań przez WIOŚ w Szczecinie, w związku ze zgłaszanymi wnioskami i skargami podjęto następujące działania:

– kontrole interwencyjne z ustalonym podmiotem	104
– kontrole interwencyjne bez ustalonego podmiotu	25
– mandaty karne	25
– wydanie zarządzeń pokontrolnych	35
– sporządzenie wniosków do organów ścigania	2
– sporządzenie wniosków do sądów rejonowych, wydział karny	0
– wnioski do organów administracji rządowej	15

- wnioski do organów administracji samorządowej 53
- wydanie decyzji o karach pieniężnych 0

Podmioty zobowiązane do posiadania pozwolenia zintegrowanego

Rok 2012

W 2012 roku, podobnie jak w poprzednich latach, dokonano aktualizacji listy instalacji, dla których wymagane było posiadanie pozwoleń zintegrowanych (IPPC).

Liczba zakładów, w których występują instalacje IPPC (wg stanu na dzień 31.12.2012 roku) wynosiła 170, natomiast liczba instalacji IPPC wymagających pozwolenia zintegrowanego – 190.

Rok 2013

Liczba zakładów, w których występują instalacje IPPC (wg stanu na dzień 31.12.2013 roku) wynosiła 147, natomiast liczba instalacji IPPC wymagających pozwolenia zintegrowanego – 179.

Informacja o wynikach kontroli wielkoprzemysłowych ferm tuczu trzody chlewnej

Rok 2012

W 2012 roku WIOŚ w Szczecinie przeprowadził kontrole we wszystkich fermach znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego (25 ferm w 24 zakładach, na terenie jednego z zakładów znajdują się 2 instalacje podlegające IPPC). Łącznie wykonano 25 kontroli (w 1 przypadku kontrola odbyła się dwukrotnie). Nieprawidłowości stwierdzono podczas 8 kontroli.

Efektom przeprowadzenia kontroli było wydanie 7 zarządzeń pokontrolnych, 1 wystąpienie do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, wszczęcie 2 postępowań w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za nadmierny pobór wody, nałożenie 1 mandatu karnego i zastosowanie 5 pouczeń.

Rok 2013

W 2012 roku WIOŚ w Szczecinie przeprowadził kontrole we wszystkich fermach znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego (25 ferm w 24 zakładach, na terenie jednego z zakładów znajdują się 2 instalacje podlegające IPPC). Łącznie wykonano 29 kontroli (w 5 przypadkach kontrola odbyła się dwukrotnie). Nieprawidłowości stwierdzono podczas 5 kontroli.

Efektom przeprowadzenia kontroli było wydanie 3 zarządzeń pokontrolnych, wszczęcie 1 postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za nadmierny pobór wody w 2012 roku, nałożenie 2 mandatów karnych i zastosowanie 2 pouczeń.

Przeciwdziałanie poważnym awariom

Rok 2012

Według stanu na dzień 31.12.2012 roku, w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii znajdowały się 64 zakłady, w tym 11 zakładów o dużym ryzyku i 8 zakładów o zwiększonym ryzyku. W 26 zakładach objętych wykazem „Potencjalnych Sprawców Poważnej Awarii (PSPA)” WIOŚ w Szczecinie przeprowadził 32 kontrole, w tym 11 kontroli we wszystkich zakładach o dużym ryzyku i 5 kontroli w zakładach o zwiększonym ryzyku.

W roku 2012 na terenie województwa zachodniopomorskiego odnotowano 1 przypadek poważnej awarii objętej obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (wyciek ciężkiego oleju opałowego do gruntu z uszkodzonych zbiorników w nieczynnym zakładzie ceramiki budowlanej w Złocięncu PCI-PV Sp. z o.o. w Słupsku).

Rok 2013

Według stanu na dzień 31.12.2013 roku, w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii znajdowało się 66 zakładów, w tym 13 zakładów o dużym ryzyku i 9 zakładów o zwiększonym ryzyku. W 29 zakładach objętych wykazem „Potencjalnych Sprawców Poważnej Awarii” WIOŚ w Szczecinie przeprowadził 29 kontroli, w tym 13 kontroli we wszystkich zakładach o dużym ryzyku i 5 kontroli w zakładach o zwiększonym ryzyku.

W sprawach zwalczania poważnych awarii WIOŚ w Szczecinie współdziałał z Państwową Strażą Pożarną, organami administracji rządowej i samorządowej, Policją, Państwową Inspekcją Sanitarną, Inspekcją Transportu Drogowego, Urzędem Dozoru Technicznego, organami Nadzoru Budowlanego. Współpraca polegała na:

- współdziałaniu w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom (wspólne kontrole w zakładach o dużym i zwiększonym ryzyku, wymiana informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach, udział we wspólnych ćwiczeniach),
- kierowaniu wystąpień pokontrolnych o podjęcie działań w celu usunięcia zagrożenia dla środowiska,
- współdziałaniu w zakresie zwalczania poważnych awarii (informowanie o zdarzeniach, udział w zwalczaniu poważnych awarii oraz podczas usuwania skutków awarii), opracowaniu analiz dotyczących prognoz i stanu zanieczyszczenia środowiska w wyniku wystąpienia zdarzeń awaryjnych (między innymi dla potrzeb Policji).

Informacja o liczbie skontrolowanych zakładów w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową

Rok 2012

Kontrole dotyczące substancji kontrolowanych przeprowadzone przez WIOŚ w Szczecinie w 2012 roku wykazały, że podmioty podlegające ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku *o substancjach zubożających warstwę ozonową* (Dz. U. Nr 121 poz. 1263 z późn. zm.) nie realizują części obowiązków wynikających z ww. przepisów prawnych. Skontrolowano 15 zakładów użytkujących urządzenia chłodnicze lub prowadzących serwis, 4 zakłady używające substancji zubożających warstwę ozonową oraz 11 zakładów wykorzystujących fluorowane gazy cieplarniane.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie przestrzegania przepisów prawnych dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową udzielono 8 pouczeń, wydano 1 zarządzenie pokontrolne oraz skierowano 1 wystąpienie do innego organu.

Rok 2013

Kontrole dotyczące substancji kontrolowanych przeprowadzone przez WIOŚ w Szczecinie w 2013 roku dotyczące substancji kontrolowanych wykazały, że niektóre podmioty w dalszym ciągu nie realizują części obowiązków, wynikających z przepisów prawa. Skontrolowano 4 zakłady użytkujące urządzenia chłodnicze, 5 zakładów prowadzących serwis z wykorzystaniem fluorowanych gazów cieplarnianych oraz 1 zakład prowadzący sprzedaż czynników chłodniczych zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie przestrzegania przepisów prawnych dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową udzielono 2 pouczeń, nałożono 1 mandat i wydano 1 zarządzenie pokontrolne.

Działalność kontrolna dotycząca przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

W tabelach X.4. i X.5. przedstawiono informacje o działalności kontrolnej WIOŚ w Szczecinie w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w latach 2012-2013. W pierwszych kolumnach tabel zamieszczono dla porównania liczbę stacji demontażu z roku poprzedzającego.

Lata 2012-2013

Tabela X.4. Liczba skontrolowanych stacji demontażu oraz przeprowadzonych kontroli z podaniem liczby stwierdzonych naruszeń w podziale na kategorie naruszeń za 2012 i 2013 rok (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Table X.4. Number of dismantling facility and number of inspections carried out in 2012 and 2013 in division of the category of law violation (source: WIOŚ in Szczecin)

Rok	Liczba stacji demontażu w wykazie marszałka województwa wg stanu na 31.12.2011 r. (dla roku 2012) i 31.12.2012 r. (dla roku 2013)	Liczba stacji demontażu w wykazie marszałka województwa wg stanu na 31.12.2012 r. (dla roku 2012) i 31.12.2013 r. (dla roku 2013)	Liczba skontrolowanych stacji demontażu.	Liczba kontroli stacji demontażu	Liczba kontroli, podczas których stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska*				Liczba kontroli ogółem, w których stwierdzono naruszenia (Σ naruszeń kat. 1+2+3+4)
					1	2	3	4	
2012	21	25	22	24	3	1	3	0	7
2013	25	25	25	25	5	1	2	0	8

*

- Kategoria 1. Brak realizacji lub naruszenie obowiązków, niezwiązanych z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko, wynikających z mocy prawa i decyzji administracyjnych (np. brak ewidencji, brak przekazywania wyników pomiarów, brak wykonywania pomiarów).*
- Kategoria 2. Naruszenia warunków pozwoleń, zezwoleń lub zgłoszeń określających warunki korzystania ze środowiska.*
- Kategoria 3. Brak uregulowań formalno-prawnych korzystania ze środowiska, nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zapobiegania, usuwania lub ograniczania skutków poważnych awarii przemysłowych.*
- Kategoria 4. Zanieczyszczenie środowiska spowodowane zaniedbaniami w eksploatacji instalacji chroniących środowisko lub innymi działaniami użytkownika instalacji.*

Działalność kontrolna dotycząca przepisów o zużyciu sprzętu elektrycznym i elektronicznym

W tabelach X.6. i X.7. przedstawiono informacje o działalności kontrolnej WIOŚ w Szczecinie w zakresie przepisów o zużyciu sprzętu elektrycznym i elektronicznym (zseie) w latach 2012-2013. W pierwszych kolumnach tabel zamieszczono dla porównania liczbę zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z roku poprzedzającego.

Lata 2012-2013

Tabela X.5. Liczba skontrolowanych zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (zseie) oraz przeprowadzonych kontroli z podaniem liczby stwierdzonych naruszeń w podziale na kategorie naruszeń za 2012 i 2013 rok (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Table X.5. Number of plants processing waste electrical and electronic equipment (zseie) and number of inspections carried out in 2012 and 2013 in division of the category of law violation (source: WIOŚ in Szczecin)

Rok	Liczba zakładów przetwarzania zseie w rejestrze wg stanu na 31.12.2011 r. (dla roku 2012) i 31.12.2012 r. (dla roku 2013)	Liczba zakładów przetwarzania zseie w rejestrze wg stanu na 31.12.2012 r. (dla roku 2012) i 31.12.2013 r. (dla roku 2013)	Liczba skontrolowanych zakładów przetwarzania zseie	Liczba kontroli zakładów przetwarzania zseie	Liczba kontroli, podczas których stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska*				Liczba kontroli ogółem, w których stwierdzono naruszenia (Σ naruszeń kat. 1+2+3+4)
					1	2	3	4	
2012	4	4	4	4	1	1	0	0	2
2013	4	5	4	5	2	1	0	0	3

*

- Kategoria 1. Brak realizacji lub naruszenie obowiązków, niezwiązanych z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko, wynikających z mocy prawa i decyzji administracyjnych (np. brak ewidencji, brak przekazywania wyników pomiarów, brak wykonywania pomiarów).*
- Kategoria 2. Naruszenia warunków pozwoleń, zezwoleń lub zgłoszeń określających warunki korzystania ze środowiska.*
- Kategoria 3. Brak uregulowań formalno-prawnych korzystania ze środowiska, nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zapobiegania, usuwania lub ograniczania skutków poważnych awarii przemysłowych.*
- Kategoria 4. Zanieczyszczenie środowiska spowodowane zaniedbaniami w eksploatacji instalacji chroniących środowisko lub innymi działaniami użytkownika instalacji.*

Działania dyscyplinujące w wyniku prowadzonych kontroli

Rok 2012

Łącznie w roku 2012 WIOŚ w Szczecinie przeprowadził 886 kontroli: 329 planowych i 203 pozaplanowych z wyjazdem w teren (w tym 99 interwencyjnych), 306 opartych o dokumentację oraz 48 z wyjazdem w teren bez ustalonego podmiotu.

Kontroli z wyjazdem w teren, podczas których stwierdzono naruszenie prawa było 307. Kontroli z pomiarami przeprowadzono 74. Kontroli o charakterze instruktażowym było 255.

W ilości kontroli ogółem zawarta jest także liczba skontrolowanych transportów, towarów lub odpadów (31) oraz liczba kontroli w oparciu o dokumenty (306).

Wynikiem przeprowadzonych kontroli było:

- wydanie 186 zarządzeń pokontrolnych,
- wydanie 1 decyzji o wstrzymaniu oddania do użytkowania instalacji,
- wydanie 10 decyzji wyznaczających termin usunięcia naruszenia,
- wydanie 1 decyzji na podstawie art. 247 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*,
- wydanie 6 postanowień,
- wydanie 694 opinii i zaświadczeń,
- udzielenie 9 informacji na podstawie przepisów o dostępie do informacji publicznej,
- skierowanie 4 wniosków do organów ścigania,

- wymierzenie 91 mandatów na łączną kwotę 29 200,00 zł,
- udzielenie 298 pouczeń,
- skierowanie 36 wniosków do organów administracji rządowej i 143 wniosków do organów administracji samorządowej,
- podjęcie 18 postępowań egzekucyjnych,
- wydanie 3 decyzji odmawiających odroczenia terminu płatności kar lub rozłożenia na raty.

Ponadto poniżej wymienione decyzje dotyczące kar pieniężnych stały się ostateczne w 2012 roku:

- 9 decyzji ustalających wymiar kary bieżącej,
- 48 decyzji o karze pieniężnej na łączną kwotę 2 015 668,50 zł, w tym:
 - za odprowadzanie ścieków – 7 decyzji na łączną kwotę 1 340 962,29 zł,
 - za pobór wody – 5 decyzji na łączną kwotę 33 631,21 zł,
 - za przekroczenie hałasu – 5 decyzji na łączną kwotę 95 686,00 zł,
 - za magazynowanie odpadów – 2 decyzje na łączną kwotę 10 389,00 zł,
 - za międzynarodowe przemieszczanie odpadów – 5 decyzji na łączną kwotę 330 000,00 zł,
 - za naruszenia w gospodarce odpadami – 17 decyzji na łączną kwotę 115 000,00 zł,
 - w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – 1 decyzja na kwotę 10 000,00 zł,
 - w zakresie sprawozdawczości PRTR – 2 decyzje na łączną kwotę 20 000,00 zł,
 - w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – 4 decyzje na łączną kwotę 60 000,00 zł,
- odroczenie 5 kar na kwotę łączną 1 231 096,03 zł,
- rozliczenie odroczonej kary (zmniejszenie) – 3 decyzje na łączną kwotę 170 518,23 zł,
- 4 decyzje o kosztach kontroli na łączną kwotę 6 343,69 zł.

Rok 2013

Łącznie w 2012 roku WIOŚ w Szczecinie przeprowadził 922 kontrole: 371 planowych i 180 pozaplanowych z wyjazdem w teren (w tym 104 interwencyjne), 276 opartych o dokumentację oraz 95 z wyjazdem w teren bez ustalonego podmiotu.

Kontroli z wyjazdem w teren, podczas których stwierdzono naruszenie prawa było 301. Kontroli z pomiarami przeprowadzono 73. Kontroli o charakterze instruktażowym było 214. W ilości kontroli ogółem zawarta jest także liczba skontrolowanych transportów, towarów lub odpadów (70) oraz liczba kontroli w oparciu o dokumenty (276).

Wynikiem przeprowadzonych kontroli było:

- wydanie 148 zarządzeń pokontrolnych,
- wydanie 1 decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji,
- wydanie 3 decyzji wyznaczających termin usunięcia naruszenia,
- wydanie 18 postanowień,
- wydanie 609 opinii i zaświadczeń,
- udzielenie 39 informacji na podstawie przepisów o dostępie do informacji publicznej oraz o udostępnianiu informacji o środowisku,
- skierowanie 2 wniosków do organów ścigania,
- wymierzenie 66 mandatów na kwotę 23 000 zł (w 1 przypadku nałożono mandat za 3 wykroczenia dotyczące naruszeń ustawy o bateriach i akumulatorach w łącznej wysokości 600,00 zł),
- udzielenie 212 pouczeń,

- skierowanie 40 wniosków do organów administracji rządowej i 159 wniosków do organów administracji samorządowej,
- podjęcie 18 postępowań egzekucyjnych,
- wydanie 2 decyzji odmawiających odroczenia terminu płatności kar lub rozłożenia na raty.

Ponadto poniżej wymienione decyzje dotyczące kar pieniężnych stały się ostateczne w 2013 roku:

- 5 decyzji ustalających wymiar kary biegnącej,
- 61 decyzji o karze pieniężnej na kwotę 782 088,00 zł, w tym:
 - za odprowadzanie ścieków – 8 decyzji na kwotę 269 181,00 zł,
 - za pobór wody – 5 decyzji na kwotę 25 061,00 zł,
 - za przekroczenie emisji do powietrza – 2 decyzje na kwotę 7 798,00 zł,
 - za przekroczenie hałasu – 5 decyzji na kwotę 46 492,00 zł,
 - za magazynowanie odpadów – 2 decyzje na kwotę 13 056,00 zł,
 - za międzynarodowe przemieszczanie odpadów – 3 decyzje na kwotę 150 000,00 zł
 - kary w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminach – 2 decyzje na kwotę 3 000,00 zł,
 - za naruszenia w gospodarce odpadami – 15 decyzji na kwotę 7 500,00 zł,
 - w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – 4 decyzje na kwotę 20 000,00 zł,
 - w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – 5 decyzji na kwotę 165 000,00 zł,
 - kary w zakresie „starej” ustawy o odpadach z roku 2001 – 10 decyzji na kwotę 75 000,00 zł,
- odroczenie – 3 decyzje na kwotę 54 291,00 zł,
- rozliczenie odroczonej kary (zmniejszenie) – 2 decyzje na kwotę 65 671,03 zł,
- rozłożenie na raty – 1 decyzja na kwotę 12 314,27 zł.